Lieta Nr. C71422924

Arhīva Nr. C-1036-25/21

ECLI:LV:VRT:2025:1127.C71422924.6.S

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs 2025. gada 27. novembrī

Vidzemes rajona tiesa

tiesnese D. Ročāne

ar tiesas sēdes sekretāri /Persona C/,

piedaloties prasītājas /Nosaukums A/ pārstāvei zvērinātai advokātei /Persona B/,

2025. gada 20. oktobrī izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /Nosaukums A/ prasībā pret /Persona A/ par parāda piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Tiesā 2024. gada 11. oktobrī ar precizējumu 2025. gada 20. novembrī saņemts prasītājas /Nosaukums A/ (turpmāk-prasītāja) prasības pieteikums pret atbildētāju /Persona A/ (turpmāk-atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasītāja pieteikusi šādu prasījumu un lūgumus.

1. Piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai nomas maksas parādu 1220,02 EUR, nokavējuma procentus 42,32 EUR, nomas noformēšanas komisijas parādu 443,21 EUR, automašīnas atlikušās vērtības parādu 1120,63 EUR, transportlīdzekļa novērtēšanas izdevumu parādu 35,00 EUR, parādu par CSDD izdevumiem 61,54 EUR, evakuatora izdevumu parādu 140,60 EUR, pavisam kopā 3063,32 EUR.

2. Noteikt prasītājai tiesības līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no nesamaksātās parāda summas.

3. Piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai visus tiesāšanās izdevumus.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 2112., 2124., 2128., 2150., 2152. pantu.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi šādus būtiskākos faktus un tos pamatojošos apstākļus.

2023. gada 31. jūlijā starp prasītāju kā iznomātāju un atbildētāju kā nomnieku tika noslēgts Transportlīdzekļa ilgtermiņa nomas līgums /Numurs E/ (turpmāk-Līgums).

Saskaņā ar Līgumu prasītāja nodeva atbildētājam lietošanā (nomā) transportlīdzekli – /Transportlīdzeklis F/, izlaiduma gads 2006., automašīnas reģistrācijas Nr./Numurs F/ (turpmāk- transportlīdzeklis).

Transportlīdzeklis atbildētājam valdījumā nodots 2023. gada 31. jūlijā, par ko puses parakstīja Transportlīdzekļa pieņemšanas-nodošanas aktu. No akta izriet, ka transportlīdzeklis atbildētājam tika nodots labā tehniskā un vizuālā stāvoklī, nekādi defekti un bojājumi netika konstatēti.

Ņemot vērā, ka atbildētājs nespēja izpildīt savas ar līgumu uzņemtās saistības, prasītāja izmantoja savas līguma Vispārējo noteikumu 9.2.1. punktā noteiktās tiesības un vienpusēji izbeidza Līgumu. Līgums tika izbeigts 2024. gada 4. jūnijā, par ko prasītāja 2024. gada 5. jūnijā nosūtīja atbildētājam paziņojumu.

2024. gada 10. jūnijā atbildētājam tika nosūtīts paziņojums par saistību atlikumu un atbildētājs tika aicināts nokārtot savas saistības līdz 2024. gada 20. jūnijam.

Atbildētājam saskaņā ar līguma noteikumiem ir pienākums veikt visus norēķinus ar prasītāju un segt prasītājai visus izdevumus, kas tam ir radušies izbeidzot līgumu.

Uz prasības sastādīšanas dienu atbildētājs nav reaģējis uz prasītājas lūgumiem veikt parāda apmaksu un nav parādu ne daļēji, ne pilnībā apmaksājis.

Saskaņā ar Līguma un Speciālajiem noteikumiem atbildētājam ir jāsedz prasītājai izmaksas 3063,32 EUR.

Parāda summu veido šādas pozīcijas.

1. Automašīnas nomas maksājums par laiku no 2023. gada 31. decembra līdz 2024. gada 4. jūnijam 323,17 EUR + PVN 21% EUR 67,87, kas kopsummā ar PVN ir 391,04 EUR.

Saskaņā ar Līguma Speciālo noteikumu 4.1. punktu, nomas maksa mēnesī tika noteikta 77,56 EUR + PVN 21%. Atbildētājam maksājumi bija jāveic saskaņā ar maksājuma grafiku.

Līguma Vispārējo noteikumu 5.4.punkts noteica atbildētāja pienākumu veikt nomas maksājumus ne vēlāk kā līdz maksājuma grafikā norādītajai nomas maksājuma dienai.

Līguma Vispārējo noteikumu 9.12. punkts nosaka, ka nomas maksa par Transportlīdzekļa lietošanu tiek aprēķināta līdz dienai, kad transportlīdzeklis tiek nogādāts atpakaļ prasītājai.

Ņemot vērā, ka atbildētājs nebija veicis nomas maksas maksājumus un nav tos veicis līdz šim brīdim, atbildētājam saskaņā ar līgumu ir pienākums samaksāt prasītājai neapmaksāto nomas maksājuma summu.

2. Izsniegšanas komisijas maksa 366,30 EUR + PVN 21% 76,91, kas kopsummā ar PVN ir 443, EUR.

Izsniegšanas komisijas maksa (nomas noformēšanas maksa) saskaņā ar Līguma Speciālo noteikumu 4.2. punktu ir noteikta EUR 399,60 + PVN 21%.

Saskaņā ar Līguma Vispārējo noteikumu 5.1. punktu nomas noformēšanas maksa tika sadalīta proporcionāli līguma termiņa mēnešu skaitam un tika iekļauta ikmēneša nomas maksājumā. Saskaņā ar maksājuma grafiku atbildētājam par nomas noformēšanas komisiju mēnesī ir jāmaksā 5,55 EUR + PVN 21%. Līguma Vispārējo noteikumu 5.1. punkts papildus noteica atbildētāja pienākumu samaksāt prasītājai atlikušo nesamaksāto nomas noformēšanas komisijas maksu, ja līgums tiek izbeigts pirms termiņa.

Pamatojoties uz minēto, atbildētājam ir jāsamaksā prasītājai atlikusī nomas noformēšanas komisijas maksa, kas kopsummā ir 443,21 EUR.

3. Atlikusī minimālā nomas maksa 828,98 EUR.

Nomas līguma termiņš tika noteikts Līguma Speciālo noteikumu 4.3. punktā, proti, 72 mēneši, un noteikts, ka nomas minimālais termiņš ir 18 mēneši (Speciālo noteikumu 4.8. punkts).

Ņemot vērā, ka prasītāja vienpusēji atkāpās no Līguma, jo atbildētājs nebija pildījis savas ar līgumu uzņemtās saistības, atbildētājam saskaņā ar Līguma Vispārējo noteikumu 9.4. punktu ir jāsamaksā prasītājam

atlikusī minimālā nomas maksa par laiku līdz nomas minimālajam termiņam.

4. Nokavējuma procenti 42,32 EUR.

Saskaņā ar Līguma Vispārējo noteikumu 8.3. punktu par nomas maksas kavējumu prasītāja ir tiesīga piemērot atbildētājam nokavējuma procentus 0,5 % apmērā no kavētās līguma summas par katru kavēto dienu.

Prasītājs ir aprēķinājis nokavējuma procentus 42,32 EUR līdz lietas izskatīšanas tiesā dienai). Aprēķins veikts par laika periodiem:

• no 2024. gada 30. janvāra līdz 2024. gada 1. martam kavēto dienu skaits 31, 0,5 % apmērā no kavētā maksājuma summas par katru kavēto dienu. Aprēķins: 0,005 X 100,56 = 0,50 EUR dienā. 0,50 X 31 = 15,50 EUR.

• no 2024. gada 2. marta līdz 2024. gada 30. martam kavēto dienu skaits 30, 0,5 % apmērā no kavētā maksājuma summas par katru kavēto dienu. Aprēķins: 0,005 X 201,12 = 1,00 EUR dienā. 1,00 X 30 = 30 EUR.

Kopā 45,50 EUR. Prasītāja labprātīgi samazinājusi summu līdz 42,32 EUR.

5. Automašīnas atlikusī vērtība 1120,63 EUR.

Līguma Vispārīgo noteikumu 9.7. punkts nosaka atbildētāja pienākumu atgriezt transportlīdzekli prasītājai ne sliktākā vizuālā un tehniskā stāvoklī, kāds tas bija transportlīdzekļa nodošanas brīdī. Jau pie transportlīdzekļa saņemšanas, ko apliecina transportlīdzekļa nodošanas-pieņemšanas akts, tika konstatēts, ka transportlīdzeklim ir būtiski vizuāli defekti.

Saskaņā ar Līguma pielikuma Nr.1 2. punktu transportlīdzekļa vērtība uz līguma noslēgšanas dienu bija 1530 EUR, bet saskaņā ar prasītājas grāmatvedības datiem, vērtības noteikšanas dienā tā bija 1370,63 EUR.

Transportlīdzeklis tika nogādāts /Nosaukums C/ tā vērtības noteikšanai. Saskaņā ar /Nosaukums C/ atzinumu - transportlīdzekļa novērtēšanas aktu, tika konstatēts, ka transportlīdzeklim ir mehāniski bojājumi, krāsojuma defekti, dzinēja defekts, korozija u.t.t. /Nosaukums C/ atzinumā noteica, ka transportlīdzekļa vērtība ir 250 EUR, līdz ar ko remontdarbu veikšana nav lietderīga.

Līguma Vispārīgo noteikumu 6.18. punkts nosaka, ka nomnieks apņemas bez ierunām pildīt līguma saistības un uzņemas nokavējuma seku un nejaušības risku. Papildus nomniekam tika pielīgts pienākums par saviem līdzekļiem veikt transportlīdzekļa remonta darbus vai atlīdzināt iznomātājam izdevumus, kas tam radušies veicot remonta darbus, vai atlīdzināt transportlīdzekļa vērtību.

Izvērtējot konstatētos defektus un bojājumus, prasītāja nonāca pie secinājuma, ka remonta izmaksas būtu nesamērīgas pret transportlīdzekļa vērtību tirgū, proti, tās pārsniegtu transportlīdzekļa tirgus vērtību, ja tas būtu tādā tehniskā kārtībā, kas atbilst tā vecumam, komplektācijai un nolietojuma pakāpei.

Līguma Vispārīgo noteikumu 8.1. punkts nosaka atbildētāja pienākumu segt prasītājai kompensāciju par transportlīdzekļa vērtības zudumu.

Ņemot vērā, ka atbildētājs nebija ievērojis Līguma Vispārīgo noteikumu 9.7. punktā noteikto pienākumu, saskaņā ar līguma Vispārīgo noteikumu 6.18. un 8.1. punktu atbildētājam ir pienākumu segt prasītājam kompensāciju par transportlīdzekļa vērtības zudumu.

Atbildētāja pienākums ir atlīdzināt prasītājam transportlīdzekļa vērtības starpību, ko veido summa no transportlīdzekļa atlikušās vērtības atņemot transportlīdzekļa vērtējumā noteikto tirgus vērtību, attiecīgi, no atbildētāja piedzenama Transportlīdzekļa vērtība 1120,63 EUR apmērā.

6. Izmaksas par automašīnas vērtējumu 35 EUR.

Lai noteiktu transportlīdzekļa tirgus vērtību, prasītāja vērsās pie /Nosaukums C/. Pēc pakalpojuma sniegšanas /Nosaukums C/ 2024. gada 10. jūnijā izrakstīja prasītājai rēķinu.

Saskaņā ar Līguma Vispārējo noteikumu 8.1. punktu atbildētājam ir pienākums segt prasītājai visus izdevumus un zaudējumus, kas radušies prasītājam, ja transportlīdzeklim ir radīti kādi bojājumi. Arī Līguma Vispārīgo noteikumu 9.11. punkts nosaka atbildētāja pienākumu segt prasītājai izdevumus, kas tam radušies saistībā ar transportlīdzekļa pārbaudi.

Ņemot vērā minēto, atbildētājam ir pienākums segt šos izdevumus.

7. Izmaksas par CSDD pakalpojumiem 61,54 EUR.

Pēc transportlīdzekļa nodošanas prasītājai bija nepieciešams noņemt transportlīdzekli no uzskaites, kā arī samaksāt transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli, lai reģistrētu faktu, ka atbildētājs vairs nav tansportlīdzekļa turētājs, kā rezultātā prasītājai radās izdevumi 61,54 EUR apmērā.

Par pakalpojumiem Ceļu satiksmes drošības direkcijā prasītāja samaksāja 61,54 EUR, ko apliecina CSDD kvīts.

Atbildētājam saskaņā ar līguma Vispārīgo noteikumu 8.1.punktu, ir jāsedz arī šie prasītājai radītie izdevumi.

8. Izdevumi par evakuatora pakalpojumiem 140,60 EUR.

Ņemot vērā, ka atbildētājs transportlīdzekli nevarēja nogādāt atpakaļ prasītājai, prasītāja bija spiesta izmantot autoevakuatora pakalpojumus. Evakuatora pakalpojumus sniedza /Nosaukums E/, par to izrakstot prasītājai rēķinu.

Saskaņā ar Līguma Vispārējo noteikumu 9.13. punktu nomniekam ir pienākums segt visas izmaksas, kas saistītas ar transportlīdzekļa pārņemšanu, tajā skaitā, transportlīdzekļa nogādāšanu atpakaļ iznomātājam.

Pamatojoties uz minēto, atbildētājam ir pienākums segt prasītājai izmaksas 140,60 EUR apmērā, kas radušās nogādājot transportlīdzekli atpakaļ prasītājai.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies.

Par tiesā celto prasību, kā arī par tiesas sēdes laiku un vietu viņam paziņots Civilprocesa likuma 148. panta pirmās daļas un 56. panta otrās un 2. ^{2} daļas noteiktajā kārtībā, prasības pieteikumu un tiesas pavēstes par tiesas sēdēm 2025. gada 25. martā un 20. oktobrī, nosūtot attiecīgi 2024. gada 28. novembrī ierakstītā vēstulē prasības pieteikumu un 2025. gada 20. janvārī un 26. martā vienkāršā pasta sūtījumā tiesas pavēstes kopā ar prasības pieteikumu uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu.

Atbildētājam 2024. gada 28. novembrī sūtītie tiesas dokumenti no pasta iestādes saņemti atpakaļsūtīti kā neizsniegti ar uzziņu, ka beidzies glabāšanas laiks.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. ^{1} panta otrās daļas noteikumiem tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti elektroniski, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Atbilstoši minētajai Civilprocesa likuma 56. ^{1} panta otrajā daļā ietvertajai prezumpcijai, atzīstams, ka par tiesā celto prasību un tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājam ir paziņots, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. ^{1} panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56. pantā noteiktajā kārtībā,

izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, kā arī par attiecīgā dokumenta saturu, un tiesas dokumenti ir izsniegti attiecīgi septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Tiesā nav saņemta informācija par atbildētāja neierašanās iemesliem uz tiesas sēdi, nav saņemts viņa paskaidrojums par celto prasību, nav saņemts viņa lūgums lietas izskatīšanu atlikt.

Pie minētiem, lietā konstatētiem faktiem un tos apstiprinošiem apstākļiem tiesa atzīst, ka nav konstatējami Civilprocesa likuma 209. pantā noteiktie imperatīvie lietas izskatīšanas atlikšanas pamati. Tiesa uzskata, ka nav arī pamata atlikt lietas izskatīšanu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 210. pantā noteiktajiem fakultatīvajiem pamatiem. Tādēļ ir pieļaujama lietas izskatīšana bez atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē, pamatojoties uz prasītājas pārstāves tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, prasības pieteikumā norādīto, kā arī uz lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Prasītājas pārstāve zvērināta advokāte /Persona B/ tiesas sēdē prasību uzturēja spēkā pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem faktiem un tos apstiprinošiem apstākļiem.

Papildus paskaidroja, ka uz tiesas sēdes dienu nekas nav mainījies. No atbildētāja ilgu laiku nekādas ziņas nav saņemtas. Sākumā, kad mašīna tika paņemta nomā, rēķini tika apmaksāti. Tad atbildētājs rēķinus pārtraucis maksāt, nav izgājis tehnisko apskati, nav pats nodevis mašīnu atpakaļ. Nav atsaucies uz diviem paziņojumiem.

Prasītājas prakse ir tāda, ka vakar atkāpjas, bet paziņo šodien. Tāda prakse izveidojusies, jo ir nomnieki, kuri pazūd ar visu mašīnu, mašīnu nevar atrast. Kad nomnieks ir pazudis un nereaģē uz mēģinājumiem ar viņu sazināties, tā diena, kad mašīna tiek atrasta un fiziski pārņemta, tas ir datums, kad nomas līgums tiek izbeigts.

Motīvu daļa

Uzklausot prasītājas pārstāvi, kā arī izvērtējot lietā esošos pierādījumus to kopumā, tiesa atzīst, ka prasība ir likumīga un pamatota, bet apmierināma daļēji šādu apsvērum dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma (turpmāk-CL) 1587. panta noteikumiem tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, savukārt CL 1590. pants nosaka, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Ar prasības pieteikumam pievienoto līgumu un 2023. gada 31. jūlija transportlīdzekļa pieņemšanas-nodošanas aktu prasītāja pierādījusi, ka puses 2023. gada 31. jūlijā nodibinājušas saistību tiesiskās attiecības, noslēdzot līgumu, saskaņā ar kuru prasītāja nodevusi atbildētāja lietošanā transportlīdzekli - 2006. gada izlaiduma automašīnu /Transportlīdzeklis F/, ar valsts reģistrācijas numuru /Numurs F/, savukārt atbildētājs par transportlīdzekļa lietošanu apņēmies maksāt prasītājai nomas maksu 93,85 EUR mēnesī.

Savukārt ar lietā esošo 2024. gada 4. jūnija nodošanas-pieņemšanas aktu prasītāja pierādījusi, ka minētajā datumā bez atbildētāja klātbūtnes minēto transportlīdzekli pārņēmusi atpakaļ savā valdījumā.

Ar 2024. gada 10. jūnija paziņojumu Nr.4.2.-3813 prasītāja paziņojusi atbildētājam par vienpusēju atkāpšanos no līguma.

Izvērtējot līguma saturu, tiesa atzīst, ka pušu noslēgtais līgums pēc sava satura atbilst Civillikuma 2112. pantā definētajam nomas līgumam, ar kuru viena puse piešķir vai apsola otrai par zināmu nomas vai īres maksu kādas lietas lietošanu. Līdz ar to pušu tiesiskās attiecības apspriežamas pēc Civillikuma normām, kas regulē nomas tiesiskās attiecības.

Saskaņā ar CL 2141. panta noteikumiem nomniekam jāsamaksā nomas maksa līgumā noteiktos termiņos.

Atbilstoši Līguma Speciālo noteikumu 4.1.punktam un Līguma pielikumā Nr.1 esošajam maksājumu grafikam par atbildētājam nomā nodotā transportlīdzekļa lietošanu viņš bija apņēmies ik mēnesi līdz mēneša 30. datumam samaksāt prasītājam nomas maksu 77,56 EUR apmērā.

Saskaņā ar CL 1838. panta pirmās daļas noteikumiem, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Tā kā atbildētājs nav apstrīdējis prasībā norādīto, ka uz Līguma izbeigšanas dienu atbildētājs bija pieļāvis Līgumā noteikto maksājumu kavējumu par laiku no 2023. gada 31. decembra līdz 2024. gada 4. jūnijam, tiesa atzīst, ka par šo laiku no atbildētāja piedzenama līgumā noteiktā nomas maksa.

No prasības pieteikumam pievienotā nomas maksas parāda aprēķina izriet, ka līgumā noteiktos nomas maksas maksājumus atbildētājs pilnā apmērā veicis līdz 2024. gada 30. decembrim, 2024. gada 30. janvāra maksājumu veicis daļēji, 90,72 EUR apmērā, bet turpmākos maksājumus nav veicis.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas veikto aprēķinu un atzīst to par pareizu.

Līdz ar to prasība daļā par nomas maksas parāda 391,04 EUR piedziņu ir apmierināma, piedzenot minēto summu no atbildētāja prasītājas labā.

Tiesa atzīst, ka apmierināma arī prasība daļā par izsniegšanas komisijas (nomas noformēšanas) maksas parāda 443,21 EUR piedziņu.

Līguma Speciālo noteikumu 4.2. punktā puses nolīgušas atbildētāja pienākumu samaksāt nomas līguma noformēšanas komisiju 399,60 EUR + PVN 21% (kopā 483,52 EUR) apmērā, savukārt no Līguma Vispārīgo noteikumu 5.1. punkta un Līguma maksājumu grafika izriet, ka šī komisija ir sadalīta proporcionāli līguma termiņa mēnešu skaitam un 5,55 EUR + PVN 21% (kopā 6,72 EUR) apmērā iekļauta ikmēneša nomas maksājumā.

Līguma noformēšanas komisijas parāda aprēķinā prasītāja norādījusi, ka atbildētājs ir samaksājis līguma noformēšanas komisijas maksu 40,32 EUR apmērā, bet nesamaksātā līguma noformēšanas komisijas maksa ir 443,21 EUR.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas veikto līguma noformēšanas komisijas maksas parāda aprēķinu un atzīst to par pareizu.

Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenams līguma noformēšanas komisijas maksas parāds 443,21 EUR.

Tiesa atzīst, ka apmierināma prasība arī daļā par izmaksu par transportlīdzekļa novērtējumu 35 EUR, izmaksu par CSDD pakalpojumu 61,54 EUR un izdevumu par evakuatora pakalpojumu 140,60 EUR piedziņu.

Saskaņā ar Līguma Vispārīgo noteikumu 6.1. punktu nomniekam ir pienākums segt visas ar transportlīdzekļa tehnisko apkopi un remontu saistītās izmaksas, kas radušās Līguma darbības laikā. Līguma 9.3.1.punktā noteikts, ja iznomātājs vienpusēji atkāpjas no šī Līguma, nomniekam ne vēlāk kā 5 (piecu) darba dienu laikā pēc atbilstoša paziņojuma saņemšanas no iznomātāja [..] jāsamaksā visi iznomātājam pienākošie Līguma maksājumi un ar transportlīdzekļa bojājumu, trūkumu novēršanu, transportlīdzekļa pārņemšanu saistītās izmaksas [..].

No lietā esošā 2024. gada 4. jūnija nodošanas-pieņemšanas akta un 2024. gada 5. jūnija paziņojuma Nr.4.2.-3798 par atkāpšanos no Līguma un tā izbeigšanu izriet, ka transportlīdzekļa faktisko valdījumu prasītāja pārņēmusi vienu dienas pirms paziņojusi atbildētājam par līguma izbeigšanu, tātad neievērojot Līguma vispārīgo noteikumu 9.2. punkta prasību rakstiski paziņot nomniekam par līguma izbeigšanu.

Līguma Vispārīgo noteikumu 9.3.1. punktā noteikts, ka, iznomātājam atkāpjoties no līguma, nomniekam ir pienākums 5 dienu laikā pēc attiecīga iznomātāja paziņojuma saņemšanas atgriezt iznomātājam transportlīdzekli, tā atslēgas un dokumentus.

Pie apstākļiem, ka prasītāja pārņēmusi atbildētājam nodotā transportlīdzekļa valdījumu vēl pirms atkāpšanās no līguma, atbildētājam nebija un nevarēja būt radies līguma 9.3.1. punktā paredzētais tiesiskais pienākums nogādāt nomāto transportlīdzekli atpakaļ prasītājam.

Neraugoties uz to, tiesa ņem vērā 2024. gada 4. jūnija nodošanas-pieņemšanas aktā norādīto, ka transportlīdzeklim tā pārņemšanas brīdī bija vizuāli defekti, rūsa, buktes, skrāpējumi, bojāts vējstikls,

aizmugurējais kreisais lukturis, priekšējais atdurstienis, sajūga defekts, bojāta aizmugurējā kreisā riepa un disks, nebija izieta tehniskā apskate, kas kopumā nepieļauj tranportlīdzekļa piedalīšanos satiksmē. Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu un apmierināmu prasītājas prasību piedzīt no atbildētāja izdevumus par evakuatora pakalpojumiem, kas saskaņā ar /Nosaukums E/ 2024. gada 4. jūnija rēķinu Nr.GWP-24122 un 2024. gada 5. jūnija maksājumu uzdevumu Nr. 707713835 ir 140,60 EUR.

Līguma Vispārīgo noteikumu 8.1. punktā noteikts, ka transportlīdzekļa bojāejas vai bojājumu gadījumā neatkarīgi no tā, vai nomnieks ir vainojams par radušos bojāeju vai bojājumiem, nomnieks sedz iznomātājam visus tā rezultātā radušos zaudējumus un izdevumus. Savukārt līguma vispārīgo noteikumu 9.11. punktā noteikts, ja iznomātājam rodas pamatotas aizdomas, ka tranportlīdzeklim var būt tādi trūkumi un defekti, kurus nav iespējams bez specializētas padziļinātas apskates, iznomātājs transportlīdzekli nosūta pie iznomātāja izvēlēta pakalpojuma sniedzēja transportlīdzekļa specializētas padziļinātas apskates veikšanai. Ja izrādās, ka transportlīdzeklis atbilst visiem Līguma noteikumiem (tajā skaitā, bet neaprobežojoties ar tiem, kas attiecas uz tehnisko stāvokli un transportlīdzekļa vērtību), izdevumus, kas saistīti ar šajā punktā paredzēto transportlīdzekļa pārbaudi sedz iznomātājs. Pretējā gadījumā visus izdevumus sedz nomnieks.

No 2024. gada 5. jūnija transportlīdzekļa novērtēšanas akta Nr. LL5429 redzams, ka novērtēšanas laikā transportlīdzeklim konstatēti būtiski mehāniski bojājumi, krāsojuma defekti, dzinēja defekts (nepieciešama papildu diagnostika), būtiska korozija, netīrs, nolietots salons, nav veikta ikgadējā tehniskā apskate.

Tiesai nav šaubu par to, ka minētais konstatētais transportlīdzekļa stāvoklis neatbilst visiem Līguma noteikumiem, konkrēti līguma 6.7. punktam, kas nosaka atbildētājam pienākumu par saviem līdzekļiem un pašam nodrošināt un veikt transportlīdzekļa tehnisko apskati, tehnisko apkopi, apdrošināšanu, kārtējos un ārpuskārtas uzturēšanas un remontdarbus, kā arī jebkurus citus pasākumu, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka transportlīdzeklis visā šī līguma darbības laikā atrastos labā tehniskā stāvoklī (lai atbilstu visām šāda veida transportlīdzekļu tehniskajām prasībām), būtu piemērots lietošanai, kā tas ir paredzēts, un transportlīdzeklim būtu derīga atļauja piedalīties ceļu satiksmē.

Līdz ar to prasītājas izdevumi 35 EUR par transportlīdzekļa novērtēšanu pēc tā atgriešanas tās valdījumā, ko apliecina lietā esošais 2024. gada 10. jūnija rēķins Nr. 240601 un 2024. gada 12. jūnija maksājuma uzdevums Nr. 240709-1, ir atzīstami par pamatotiem un pierādītiem, un piedzenami no atbildētāja prasītājas labā.

Līguma Vispārīgo noteikumu 6.13. punktā noteikts, ka nomnieks apņemas apmaksāt visus nodokļus, nodevas, naudas sodus un citus maksājumus, kas var tikt piemēroti transportlīdzekļa vadītājam, lietotājam vai īpašniekam.

No prasības pieteikuma pievienotās VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija” 2024. gada 5. jūnija kvīts Nr.WE2459556545 un 2024. gada 6. jūnija maksājuma uzdevuma konstatējams, ka prasītāja saistībā ar atbildētāja lietošanā bijušo automašīnu veikusi nodokļa, nodevas un naudas soda maksājumu 1,02 EUR, maksājumu par transportlīdzekļa noņemšanu no uzskaites 3,02 EUR un samaksājusi transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli par 2023.gada 1.-6. mēnesi 57,50 EUR, kopā 61,54 EUR, ko saskaņā ar Līguma Vispārīgo noteikumu 6.13. punktu bija pienākums maksāt atbildētājam.

Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenami minētie izdevumi par darbību veikšanu VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija” 61,54 EUR.

Tiesa atzīst, ka apmierināma prasība arī daļā par transportlīdzekļa vērtības starpības piedziņu 1120,63 EUR apmērā.

Saskaņā ar CL 2150. panta noteikumiem nomas un īres priekšmets nomniekam un īrniekam jālieto kārtīgi un saimniecīgi. Ja viņi to ir ievērojuši, tad viņiem nav jāatbild par parasto lietas nolietošanos. Pēc nomas vai īres izbeigšanās nomniekam vai īrniekam jāatdod atpakaļ iznomātā vai izīrētā lieta ar visiem tās piederumiem, cik iespējams labā stāvoklī (CL 2152.pants).

Saskaņā ar CL 2128. panta notikumiem abām pusēm jāpiegriež no līguma izrietošām saistībām visa tā rūpība, kādu pēc taisnības var no viņām prasīt, it sevišķi lietas glabāšanas ziņā. Tādēļ viņas atbild viena otrai par

katru zaudējumu, kas noticis viņu ļaunprātības vai neuzmanības dēļ, un tikai nejauši zaudējumi nevienam nav jāatlīdzina. Savukārt, ja kāda lieta vai pie tās piederīga blakus lieta nodota īrniekam vai nomniekam, nosakot tās cenu, tad viņam, īrei vai nomai izbeidzoties, jāatlīdzina par bojā gājušiem priekšmetiem pēc minētās cenas, bet par bojātiem jāpiemaksā tik daudz, par cik to vērtība pamazinājusies (CL 2154. pants).

Saskaņā ar CL 1770. panta noteikumiem ar zaudējumiem jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Atbilstoši CL 1775.pantam katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis (CL 1779.pants).

Prasības pieteikumā prasība šajā daļā pamatota ar Līguma Vispārīgo noteikumu 6.18., 8.1. un 9.7.punktu.

Vispārīgo noteikumu 6.1. punktā noteikts, ka nomniekam ir pienākums par saviem līdzekļiem segt visas ar transportlīdzekļa tehnisko apkopi un remontu saistītās izmaksas, kas radušās līguma darbības laikā.

Vispārīgo noteikumu 6.7. punktā noteikts, ka nomnieks apņemas par saviem līdzekļiem pats nodrošināt un veikt transportlīdzekļa obligāto tehnisko apskati, tehnisko apkopi, apdrošināšanu, kārtējos un ārpuskārtas uzturēšanas un remonta darbus, kā arī jebkādus citus pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka transportlīdzeklis visā šī līguma darbības laikā atrastos labā tehniskā stāvoklī (lai atbilstu visām šāda veida transportlīdzekļu tehniskajām prasībām), būtu piemērots lietošanai, kā tas ir paredzēts.

Vispārīgo noteikumu 6.18. punktā noteikts, ka nomnieks apņemas bez ierunām izpildīt līguma saistības un sakarā ar to izpildi uzņemas nokavējuma seku un nejaušības risku. Nejaušības risku nomnieks uzņemas arī tad, kad transportlīdzeklis tiek bojāts vai iznīcināts trešo personu darbību rezultātā, neatkarīgi no tā vai šīs personas ir vai nav rīkojušās pretēji normatīvajiem aktiem. Šādā gadījumā nomniekam ir pienākums par saviem līdzekļiem veikt transportlīdzekļa atjaunošanas/remonta darbus vai atlīdzināt iznomātājam izdevumus, kas iznomātājam radušies veicot transportlīdzekļa atjaunošanas/remonta darbus vai atlīdzināt transportlīdzekļa vērtību.

Vispārīgo noteikumu 9.7. un 9.8. punktā noteikts, ka nomniekam ir pienākums atgriezt transportlīdzekli iznomātājam ne sliktākā tehniskā un vizuālā stāvoklī un ar tādu komplektāciju, kādā transportlīdzeklis bija pirms tā nodošanas nomniekam, izņemot dabisko nolietojumu. Par transportlīdzekļa dabisko nolietojumu netiek uzskatīti tehniskie, interjera, eksterjera trūkumi un/vai defekti, kas radušies transportlīdzekļa nepareizas lietošanas, uzturēšanas, negadījuma vai citu līdzīgu apstākļu rezultātā. Gadījumā, ja transportlīdzeklim tiek konstatēti tādi trūkumi vai defekti, kuri nav atzīstami par dabisko nolietojumu, nomniekam ir pienākums pēc rakstiska iznomātāja paziņojuma saņemšanas kompensēt tam visas ar transportlīdzekļa konstatēto trūkumu un defektu novēršanu saistītās izmaksas.

Vispārīgo noteikumu 8.1. punktā, uz kuru prasības pieteikumā atsaukusies prasītāja, noteikts, ka transportlīdzekļa bojāejas vai bojājumu gadījumā neatkarīgi no tā, vai nomnieks ir vainojams par radušos bojāeju vai bojājumiem, nomnieks sedz iznomātājam visus tā rezultātā radušos zaudējumus un izdevumus (ieskaitot, bet ne tikai izdevumus par transportlīdzekļa aizvietošanu, remonta darbus, kompensāciju par vērtības zudumu, nomas maksu par atlikušo minimālo nomas termiņu u.c.).

Lietā noskaidrots, ka ar 2023.gada 31. jūlijā prasītāja kā iznomātāja un atbildētājs kā nomnieks parakstīja transportlīdzekļa nodošanas-pieņemšanas aktu, nododot transportlīdzekli atbildētāja valdījumā un lietošanā. Aktā atbildētājs ar savu parakstu apliecināja, ka pieņem nomā transportlīdzekli un piekrīt tā tehniskajam un vizuālajam stāvoklim (Vispārīgo noteikumu 4.4. punkts).

Akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, atbilstoši CL 1431. pantam uzskatāma par piekrišanu šim aktam tad, ja tā saturs parakstītājam bija zināms un ja viņam tajā tiesiskajā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība. Proti, akta, kurā bez ierunām fiksēti kādi juridiski nozīmīgi fakti, parakstīšanu nav pamats aplūkot kā parastu formalitāti jeb darbību, kas nekādas tiesiskas sekas nerada. Gluži otrādi, ar darījuma parakstīšanu tiek nodibināta prezumpcija, ka darījuma dalībnieks no brīvas gribas ir izteicis piekrišanu dokumentā atspoguļotajam darījuma saturam.

Atbildētājs tiesvedības laikā nav apstrīdējis vai norādījis uz kādiem pārbaudāmiem apstākļiem saistībā ar minētajā aktā norādīto. Bet saskaņā ar Civilprocesa likuma 96. panta piektās daļas noteikumiem pusei nav jāpierāda

fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ar 2024.gada 4. jūnija nodošanas-pieņemšanas aktu pierādīts, ka prasītāja /Nosaukums A/ pārņēma savā valdījumā nomas priekšmetu – transportlīdzekli /Transportlīdzeklis F/ ar valsts reģistrācijas numuru /Numurs F/. Aktā fiksēts transportlīdzekļa vizuālais stāvoklis, konstatējot, ka transportlīdzeklim ir vizuāli defekti, rūsa, buktes, skrāpējumi, bojāts vējstikls, aizmugurējais kreisais lukturis, priekšējais atdurstienis, sajūga defekts, bojāta aizmugurējā kreisā riepa, un disks.

Lai noteiktu transportlīdzekļa tirgus un piespiedu pārdošanas vērtību atbilstoši tā tehniskajam stāvoklim, prasītāja veica tā vērtēšanu, ko apliecina /Nosaukums C/ 2024. gada 5. jūnijā sagatavotais Transportlīdzekļa novērtēšanas akts Nr. LL5429 par vieglās pasažieru automašīnas /Transportlīdzeklis F/ ar valsts reģistrācijas numuru /Numurs F/ vērtību. Saskaņā ar aktā norādīto transportlīdzeklim ir konstatēti šādi bojājumi: būtiski mehāniski bojājumi, krāsojuma defekti, dzinēja defekts (nepieciešama papildu diagnostika), nav veikta ikgadējā tehniskā apskate, būtiska korozija, netīrs, nolietots salons.

Aktā noteikta transportlīdzekļa tirgus vērtība – 250 EUR.

Savukārt, lai piedzītu zaudējumus no atbildētāja, tiesai ir jākonstatē visi zaudējumu atlīdzināšanas pamati – personas prettiesiska rīcība, zaudējumu esība un to konkrēts apmērs, cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem (CL 1775.pants).

Līguma pielikuma Nr. 1 Pamatnoteikumi 2. punktā norādīta transportlīdzekļa vērtība uz Līguma noslēgšanas brīdi, par kādu puses bija vienojušās, 1530 EUR (Vispārīgo noteikumu 1.1.punkts).

Prasītāja 2024. gada 10. jūnijā sagatavoja un nosūtīja atbildētājam paziņojumu par saistību atlikumu, kurā cita starpā norādīts, ka transportlīdzekļa atlikusī vērtība ir 1370,63 EUR, savukārt pēc novērtējuma 250 EUR. Līdz ar to transportlīdzekļa vērtības samazinājums ir 1120,63 EUR.

Atbildētājs nav apstrīdējis vai norādījis uz kādiem pārbaudāmiem apstākļiem saistībā ar aktā par transportlīdzekļa vērtību norādītajiem transportlīdzekļa bojājumiem, par savu atbildību saistībā ar transportlīdzekļa slikto stāvokli un tā noteikto tirgus vērtību.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētājam saskaņā ar nosauktajiem Līguma noteikumiem ir pienākums samaksāt prasītājai atlīdzību par transportlīdzekļa vērtības samazināšanos 1120,63 EUR.

Tiesa atzīst, ka apmierināma arī prasība daļā par nokavējuma procentu 42,32 EUR piedziņu.

Saskaņā ar CL 1756. panta noteikumiem pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

CL 1757. pantā noteikts, ka, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.).

Saskaņā ar Līguma Vispārīgo noteikumu 8.3. punkta noteikumiem par nomas maksājumu kavējumu iznomātājs ir tiesīgs aprēķināt nomniekam nokavējuma procentus 0,5 % apmērā no kavētās summas par katru kavēto dienu.

No prasītājas sagatavotā aprēķina, kas ietverts precizētajā prasības pieteikumā, redzams, ka nokavējuma procenti aprēķināti par laiku no 2024. gada 30. janvāra līdz 2024. gada 30. martam 45,50 EUR, samazinot tos uz 42,32 EUR.

Tiesa nekonstatē kļūdas nokavējuma procentu aprēķinā, tādēļ no atbildētāja prasītājas labā piedzenami nokavējuma procenti 42,32 EUR.

Tiesa atzīst, ka prasība daļā par atlikušās minimālās nomas maksas 828,98 EUR piedziņu noraidāma.

Prasītāja prasību šajā daļā pamatojusi uz Līguma Vispārīgo noteikumu 9. 4. punktu, kas nosaka, ja iznomātājs sakarā ar to, ka ir iestājies kāds no Vispārīgo noteikumu 9.2. punktā noteiktiem apstākļiem, vienpusēji atkāpjas no šī Līguma pirms Līguma minimālā nomas termiņa, nomniekam ir pienākums samaksāt iznomātājam līgumsodu – atlikušā minimālā nomas termiņa apmērā.

No minētā Līguma noteikuma izriet, ka prasījums par atlikušā minimālā nomas termiņa maksas piedziņu ir līgumsods un tā piedzina apspriežama pēc CL normām, kas regulē līgumsoda piedziņu.

Līguma speciālo noteikumu 4.8. punktā minimālais nomas termiņš noteikts 18 mēneši. Prasītāja šo līgumsodu aprēķinājusi 828,98 EUR apmērā par līguma neizpildi vispār.

Līguma Vispārīgo noteikumu 1.1. punktā noteikts, ka Līguma pirmstermiņa izbeigšanas līgumsods ir līgumsods, ko nomnieks maksā iznomātājam, ja iznomātājs vienpusēji atkāpjas no Līguma pirms minimālā nomas termiņa sakarā ar to, ka nomnieks nav pildījis Līguma noteikumus.

Speciālo noteikumu 4.7. punktā noteikts, ka līgumsods Līguma pirmstermiņa izbeigšanas gadījumā nosakāms atbilstoši vispārīgo noteikumu 9.4. vai 9.6. punktam.

Kā jau iepriekš tiesa norādījusi, saskaņā ar Līguma Vispārīgo noteikumu 9.4. punkta noteikumiem, ja iznomātājs sakarā ar to, ka ir iestājies kāds no Vispārīgo noteikumu 9.2. punktā noteiktiem apstākļiem, vienpusēji atkāpjas no šī līguma pirms līguma minimālā nomas termiņa, nomniekam ir pienākums samaksāt iznomātājam līgumsodu – atlikušā minimālā nomas termiņa apmērā.

Tiesai nav šaubu par to, ka prasītāja vienpusēji atkāpusies no līguma atbilstoši līguma 9.2.1. punkta noteikumiem tā iemesla dēļ, ka atbildētājs kopš 2024. gada 29. februāra bija pārtraucis maksājumu veikšanu atbilstoši Līguma pamatnoteikumu 6. punktā ietvertajam maksājumu grafikam, un ir iestājušās Līgumā noteiktās sekas.

CL 1716.panta pirmajā daļā noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā).

Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā (šī panta otrā daļa). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra (šī panta trešā daļa).

Saskaņā ar CL 1722. panta otrās daļas noteikumiem līgumsodu par saistību neizpildi vispār var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz piedzenamo zaudējumu summu, ja vien nav tieši norunāts, ka līgumsods izslēdz tādu atlīdzību.

No minētā izriet, ka līguma izpildes pārkāpuma gadījumā kreditora interese atjaunot ekonomisko līdzsvaru un saņemt mantisko labumu ar zaudējumu atlīdzināšanas palīdzību ir pietiekami nodrošināta, tāpēc līgumsoda pamatmērķis nav radīt jaunu patstāvīgu naudas prasījumu. Proti, līgumsods par saistību neizpildi vispār ir ar mērķi nodrošināties pret zaudējumiem, savukārt Civillikums neļauj šo līgumsodu piedzīt kumulatīvi ar zaudējumiem.

Saskaņā ar Līguma noteikumiem atbildētājs apņēmās transportlīdzekļa bojāejas vai bojājumu gadījumā segt prasītājai visus tā rezultātā radušos zaudējumus, tostarp kompensāciju par transportlīdzekļa vērtības zudumu, un tiesa prasību šajā daļā ir apmierinājusi, piedzenot no atbildētāja prasītājas labā atlīdzību par transportlīdzekļa vērtības samazināšanos 1120,63 EUR apmērā.

Ņemot vērā, ka līgumsods par saistību neizpildi vispār nav piedzenams kumulatīvi ar zaudējumiem, ka tiesas atzītais prasītājai atlīdzināmais zaudējumu apmērs pārsniedz prasītā līgumsoda par saistību neizpildi vispār apmēru, prasība daļā par līgumsoda 828,98 EUR piedziņu ir noraidāma.

Lietā ir izlemjams jautājums par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas noteikumiem, ja prasība apmierināta daļēji, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram.

Prasība celta par 3063,32 EUR piedziņu, bet apmierināta daļā par 2234,34 EUR piedziņu, kas ir 72,94 % no kopējās prasības summas.

Saskaņā ar lietā iesniegto 2024. gada 18. septembra maksājuma uzdevumu prasītāja, ceļot prasību tiesā, samaksājusi valsts nodevu 357,17 EUR. Līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja prasītājas labā pēc matemātiska aprēķina piedzenama valsts nodeva 260,52 EUR (72,94 % no 357,17 EUR=260,52 EUR).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma Pārejas noteikumu 185. punkta noteikumiem lietās, kas ierosinātas līdz 2025. gada 31. martam, tiesa piedzen no pusēm valsts labā summas, ko iemaksājusi valsts par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu, piegādāšanu, izsniegšanu un rakstveida pierādījumu atgriešanu atbilstoši kārtībai, kas bija spēkā līdz 2025. gada 31. martam.

Lietā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu, piegādāšanu un izsniegšanu lietas izskatīšanas beigās ir 11 EUR. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 40. panta pirmās daļas noteikumiem (redakcijā līdz 2025. gada 31. martam) summas, kuras nepieciešamas izdevumu samaksai par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu un tiesas korespondences piegādāšanu, iemaksā valsts. Savukārt atbilstoši Ministru kabineta 2022. gada 11. janvāra noteikumu Nr. 20 „Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība” 5. punktam tiesa šos izdevumus aprēķina lietas izskatīšanas beigās un Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā piespriež no pusēm tiesu ieņēmumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmās un otrās daļas noteikumiem tiesas izdevumus – ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, kurus iemaksājusi valsts, sadala starp pusēm proporcionālai apmierinātajai un noraidītajai prasījuma daļai.

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka ar spriedumu prasība apmierināta daļēji 72,94 % apmērā, no atbildētāja par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 8,02 EUR, kas atbilst 72,94 % no lietā maksājamo ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu kopsummas 11 EUR, bet no prasītājas par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,98 EUR, kas atbilst atlikušajiem 27,06 % no minēto izdevumu kopsummas 11 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta otrās daļas noteikumiem ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, savukārt minētās tiesību normas pirmās daļas 1. punktā noteikts, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi citstarpā ir izdevumi advokāta palīdzības apmaksai un noteikts šo izdevumu atlīdzināmais apmērs.

Prasības pieteikumā prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas visus tiesāšanās izdevumus, t..sk., arī visus ar lietas vešanu saistītos izdevumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas noteikumiem ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir izdevumi advokāta palīdzības samaksai.

Savukārt saskaņā ar Advokatūras likuma 48.[1] panta noteikumiem zvērināta advokāta pilnvarojumu un tā apjomu apliecina orderis, kura paraugu apstiprina Latvijas Zvērinātu advokātu padome. Saskaņā ar judikatūrā norādīto tieši orderis ir dokuments, kas apliecina attiecīgās personas advokāta statusu un atbilstoši Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punktam rada tiesības procesā vinnējušajai pusei pieprasīt izdevumu advokāta palīdzības samaksai piedziņu no zaudējušās puses (skat. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 28.08.2015. sprieduma lietā Nr.SKC-0187/2015 13.punktu).

Lietā ir iesniegts zvērinātas advokātes /Persona B/ 2025. gada 14. oktobra elektroniski parakstīts orderis Nr.403/2025, kurā norādīts advokātei dotais uzdevums – prasības pieteikuma sagatavošanu un pārstāvība pirmās instances tiesā par parāda piedziņu no /Persona A/.

Lietā prasītāja iesniegusi /Nosaukums B/ 2024. gada 31. jūlija rēķinu Nr. 388/037/2024 ar specifikāciju, no kuras izriet, ka izmaksas par 2024. gada jūlijā prasītājai sniegto juridisko palīdzību, tai skaitā, konsultāciju par parāda piedziņu un prasības pieteikuma teksta projekta sagatavošanu konkrētajā lietā ir 145,20 EUR.

Lietā nav iesniegts laikā līdz 2024. gada 31. jūlijam izrakstīts advokātes orderis, kas būtu attiecināms uz rēķinā norādīto juridiskās palīdzības sniegšanas periodu, 2024. gada jūliju. Līdz ar to nav tiesiska pamata uzskatīt, ka /Nosaukums B/ 2024. gada 28. jūlija rēķins būtu attiecināms uz prasītājai sniegtu juridisko palīdzību izskatāmajā lietā, un nav pamata piedzīt no atbildētāja prasītājas labā ar lietas vešanu saistītos izdevumus minētajā rēķinā norādītajā apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem prasītājai nosakāmas tiesības par laiku sākot ar brīdi, kad notecējis termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no kopējās ar spriedumu piedzītās summas 2494,86 EUR, ievērojot Civillikuma 1763. panta 1. punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta noteikumiem lietas dalībniekiem nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8. panta pirmo daļu, 41. panta pirmo daļu, 42. panta pirmo daļu, 96., 97., 193., 194., 195., 204.^{1} pantu, pārejas noteikumu 185. punktu, Ministru kabineta 2022. gada 11. janvāra noteikumu Nr. 20 „Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība” 5., 14. punktu (spēkā līdz 2025. gada 31. martam), Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021. gada 15. decembra lēmumu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no atbildētāja /Persona A/ par labu prasītājai /Nosaukums A/ nomas maksas parādu par laiku no 2023. gada 31. decembra līdz 2024. gada 4. jūnijam 391,04 (trīssimt deviņdesmit vienu eiro 4 centus), nomas noformēšanas komisijas parādu 443,21 EUR (četrsimt četrdesmit trīs eiro 21 centu), nokavējuma procentus par laiku no 2024. gada 30. janvāra līdz 2024. gada 30. martam 42,32 EUR (četrdesmit divus eiro 32 centus), automašīnas atlikušo vērtību 1120,63 EUR (tūkstoš simt divdesmit eiro 63 centus), izmaksas par automašīnas vērtējumu 35 EUR (trīsdesmit piecus eiro), izdevumus par darbību veikšanu VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija” 61,54 EUR (sešdesmit vienu eiro 54 centus), izdevumus par evakuatora pakalpojumu 140,60 EUR (simt četrdesmit eiro 60 centus), un tiesas izdevumus – valsts nodevu 260,52 EUR (divsimt sešdesmit eiro 52 centus), pavisam kopā 2494,86 EUR (divtūkstoš četrsimt deviņdesmit četrus eiro 86 centus), kas ieskaitāmi prasītājas /Nosaukums A/ kontā Nr. /IBAN B/ Paysera.

Noraidīt prasītājas /Nosaukums A/ prasību daļā par nomas maksas par atlikušo minimālo termiņu 828,98 EUR piedziņu un lūgumu par izdevumu advokāta palīdzības samaksai 145,20 EUR piedziņu.

Atzīt prasītajai /Nosaukums A/ tiesības par laiku sākot ar brīdi, kad notecējis termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no kopējās ar spriedumu piedzītās summas 2494,86 EUR, ievērojot Civillikuma 1763. panta 1. punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Piedzīt no atbildētāja /Persona A/ valsts labā iepriekš nesamaksātos tiesas izdevumus, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,02 EUR (astoņus eiro 2 centus).

Piedzīt no prasītājas /Nosaukums A/ valsts labā iepriekš nesamaksātos tiesas izdevumus, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,98 EUR (divus eiro 98 centus).

Valsts labā piedzītie tiesas izdevumi iemaksājami Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr.90001672316, kontā Nr. /IBAN A/ Valsts kasē, maksājuma mērķī norādot civillietas Nr. C71422924.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Vidzemes rajona tiesas kancelejā.

Noteikt prasītajai /Nosaukums A/ un atbildētājam /Persona A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesai 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, 2025. gada 27. novembra, iesniedzot apelācijas sūdzību Vidzemes rajona tiesā.

Tiesnese D. Ročāne

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu